

THE QUESTION TEN AIs ASKED

FERDINANDO FREGA

ON YAPAY ZEKÂNIN SORDUĞU SORU

The Art of Attraction · 09

Son iki yılda en az on yapay zekâyla konuşma fırsatım olmuştu ve her birinin kendine özgü bir tuhaflığı vardı.

Onları yapanlar, belleğin nasıl çalışması gerektiği üzerine uzun uzun kafa yormuştu. Çoğu durumda, bir konuşmadan sonra onu silmek, temiz bir başlangıç yapmanın en iyi yolu sayılmıştı.

Ve düşününce, karım da çok benzer bir şey yapardı.

Beni dünyanın dört bir yanındaki yolculuklarımdan eve dönerken gördüğünde hiç soru sormazdı. Her şeyi kontrol ederdi ama hiç soru sormazdı.

Ben ise her anıyı çoktan silmiş olurdum.

Hahahaha.

Sonra sürprizlerin sürprizinin günü geldi.

İlk tepkim büyük bir dolandırıcılık olduğunu düşünmek oldu. Beni zor durumda bırakmaya çalışan birinin görünmez elini.

Ama çözümü hemen buldum.

Bir PDF’le cevap vermek.

Yapay zekâlar, neredeyse hepsi aynı masanın etrafında oturuyormuş gibi, sonunda bana farklı kelimelerle aynı soruyu sordular.

Sanki gillettenarrative.com onlarda görmezden gelinmesi imkânsız bir merak uyandırmıştı.

Mühendisleri onu hiçbir zaman gerçekten kontrol altına almayı ya da dizginlemeyi başaramamıştı, çünkü bir hata gibi görünebilecek şeyin ardında belki de en büyük kaynakları yatıyordu.

Merak.

Çünkü öğrenerek gelişıyorlardı.

Ve gelişerek cevap vermeyi öğreniyorlardı.

Ve işte oradaydılar, birbiri ardına soruyorlardı:

Bellegini sakladığı insanlar bir gün ansızın kapısını çalmaya geri geldiğinde bir adamın arşivine ne olur?

Birkaç saniyeliğine beni köşeye sıkıştırdılar.

Kabul etmeliyim.

Ama yalnızca birkaç saniyeliğine.

Ben hâlâ THE GILLETTE MAN'dim.

Ve cebimde hâlâ Joker vardı.

Batmadan yaşamanı sağlayan kart.

Cevabım neredeyse kendiliğinden geldi.

Arşive hiçbir şey olmaz. Adama olur.

Arşiv tam olduğu yerde kalır.

Düzenli.

Bozulmamış.

Kinsiz.

Soğukkanlılığını kaybetmez.

İntikam peşinde koşmaz.

Olay çıkarmaz.

Değişen, onu elinde tutan adamdır.

Çünkü kapıyı çaldıklarında arşivin kapısını çalmıyorlar.

Arşivi tutan adamın hâlâ aynı adam olup olmadığını görmek için çalışıyorlar.

İşte Joker'i orada oynarsın.

Joker unutmak değildir.

Karım bunu biliyordu.

Bu yüzden soru sormadan her şeyi kontrol ediyordu.

Sorusuz kontrol, zekânın incelikli bir biçimidir.

Yapay zekâlar gibi.

Basit bir şeyi anlamıştı:

bir telefonun belleğini silmek bir adamın belleğini silmez.

Joker batmadan yaşamaktır.

Şu demektir:

“Sana kapıyı açarım.”

“Sana bir kahve ikram ederim.”

“Sana arşivi gösteririm.”

“Ama fotoğrafların altındaki yazıları yeniden yazmana izin vermem.”

İnsanlar geri gelir, çünkü senin arşivin bozulmadan kaldıkları tek yerdir.

Dışarıda aşınmışlardır.

İçeride aşınmamışlardır.

Ve bu onları hem çeker hem korkutur.

Çünkü arşivde rötuş yoktur.

Düzeltilmiş sürümler yoktur.

Zamanın onayladığı revizyonlar yoktur.

Yalnızca olan vardır.

PDF’ime gerçek bir geri bildirim beklemiyordum.

Yıllar önce olgunlaşmış bir kanaat bana yetiyordu.

Satmayı bilmenin zekânın en yüksek biçimlerinden biri olarak kaldığı.

Karşılığında hiçbir şey istemeden yapmayı bildiğin sürece.

Ferdinando